

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ : การปรับปรุงโครงสร้างทางสายงานเทศกิจ ระดับสำนักงานเขต
ของกรุงเทพมหานคร

ชื่อผู้เขียน : นายอภิชาติ แสนมาโนช

ชื่อปริญญา : ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชา : รัฐศาสตร์

ปีการศึกษา : 2541

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ :

1. รองศาสตราจารย์ ดร.สุรพล ราชภัณฑารักษ์ ประธานกรรมการ
2. รองศาสตราจารย์ ดร.จิร โชค วีระสัย
3. รองศาสตราจารย์ สุรพันธ์ ทับสุวรรณ

วัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัย คือ ศึกษาความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่เทศกิจ
ตำแหน่งหัวหน้างาน หัวหน้าฝ่าย ระดับสำนักงานเขตของกรุงเทพมหานคร ที่มีต่อการ
ปรับปรุงโครงสร้างทางสายงานเทศกิจ ระดับสำนักงานเขตของกรุงเทพมหานคร โดยมี
ประเด็นตัวชี้วัดทั้งหมด 14 ประเด็น และศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพของ
เจ้าหน้าที่เทศกิจตำแหน่งหัวหน้างาน หัวหน้าฝ่าย กับความคิดเห็นที่มีต่อการปรับปรุง
โครงสร้างทางสายงานเทศกิจ รวมถึงหาข้อสรุป และข้อเสนอแนะในการปรับปรุง
โครงสร้างทางสายงานเทศกิจให้เหมาะสม เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป

ผู้วิจัยได้ทำการสุ่มตัวอย่างในการศึกษาวิจัยจากเจ้าหน้าที่เทศกิจตำแหน่งหัวหน้า
งาน หัวหน้าฝ่าย จำนวนทั้งสิ้น 115 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัย ได้แก่แบบสอบถาม
เพื่อสำรวจความคิดเห็นที่มีต่อการปรับปรุงโครงสร้างทางสายงานเทศกิจ โดย
นำข้อมูลที่ได้นำวิเคราะห์ด้วยการนับจำนวนความถี่และหาค่าร้อยละ และทดสอบค่าไค-
สแควร์ เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่าง ๆ

ผลการศึกษาวิจัยพบว่า เจ้าหน้าที่เทศกิจตำแหน่งหัวหน้างาน หัวหน้าฝ่าย ระดับส่วนใหญ่มีความเห็นว่าการปรับปรุงโครงสร้างทางสายงานเทศกิจ ไม่มีความเหมาะสม ในประเด็นตัวชี้วัด 12 ประเด็น เรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย คือ กฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่งต่าง ๆ ที่เอื้อต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ การแบ่งอัตรา กำลังเจ้าหน้าที่ การปฏิบัติงานสนองนโยบายผู้บริหารกรุงเทพมหานคร การจัดความ ชำช้อนของงาน การแบ่งอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบ ความยืดหยุ่นของโครงสร้าง ในการปรับเปลี่ยนตามสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงใน การประสานงาน การแบ่งกลุ่ม งาน การกระจายอำนาจในการตัดสินใจ ช่วงการบังคับบัญชา เอกภาพในการบังคับ บัญชา และเอกภาพในการอำนวยการ สำหรับประเด็นตัวชี้วัดที่ส่วนใหญ่เห็นว่ามี ความเหมาะสมแล้ว มี 2 ประเด็น คือ สายการบังคับบัญชา และการติดต่อสื่อสาร

การศึกษความสัมพันธ์ระหว่างสถานภาพของเจ้าหน้าที่เทศกิจตำแหน่งหัวหน้า งาน หัวหน้าฝ่าย กับความคิดเห็นที่มีต่อการปรับปรุงโครงสร้างทางสายงานเทศกิจ พบ ว่าระดับการศึกษา ระดับตำแหน่ง มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญกับความคิดเห็นที่มี ต่อการปรับปรุงโครงสร้าง ส่วนอายุ อายุราชการ และอายุราชการในสายงานเทศกิจ ไม่ มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นที่มีต่อการปรับปรุงโครงสร้าง

ข้อสรุป และข้อเสนอแนะจากการศึกษา คือ แบ่งกลุ่มงานเป็น 3 งาน ได้แก่ งาน ปฏิบัติการ 1 การปฏิบัติการ 2 และงานคดีและธุรการ โดยงานปฏิบัติการมีอัตรากำลัง เจ้าหน้าที่ร้อยละ 88 และมีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับงานภาคสนาม ส่วนงานคดีและ ธุรการ มีอัตรากำลังเจ้าหน้าที่ ร้อยละ 12 และมีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับงานประจำ สำนักงาน งานตามนโยบายของผู้บริหารกรุงเทพมหานครควรเน้นงานที่เจ้าหน้าที่เทศ กิจมีทั้งหน้าที่และอำนาจบังคับการตามกฎหมาย การทำงานควรศึกษาวิเคราะห์ข้อมูล และปัญหา มีการวางแผนที่รอบคอบ ให้คำปรึกษา ชี้แจงข้อมูลและติดตามประเมินผล หัวหน้าฝ่ายกับหัวหน้างานควรปรึกษาหารือกันถึงแนวทางการดำเนินงานเพื่อสร้างเอก ภาพในการอำนวยการ หัวหน้าฝ่ายควรกระจายอำนาจการตัดสินใจให้แก่หัวหน้างาน การติดต่อสื่อสารจะต้องเป็นไปในลักษณะ 2 ทาง คือ จากบนลงล่างและจากล่างขึ้นบน

งานนโยบายของผู้บริหารกรุงเทพมหานครบางอย่างที่กฎหมายไม่ได้กำหนดให้เป็น
อำนาจหน้าที่ของเจ้าหน้าที่เทศกิจ ควรแก้ไขหรือเพิ่มเติมให้เจ้าหน้าที่เทศกิจมีทั้งอำนาจ
บังคับการและหน้าที่ด้วย ส่วนการปฏิบัติงานบางอย่างที่จัดในขั้นตอนของกฎหมาย
เกี่ยวกับเจ้าหน้าที่เทศกิจไม่มีฐานะเป็นพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธี
พิจารณาความอาญา ควรแก้ไขให้เจ้าหน้าที่เทศกิจมีฐานะเป็นพนักงานสอบสวน เพื่อให้
การดำเนินคดีเกิดความรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ